

Lektionsplanering

Årskurs: Gymnasiet

Ämne eller kurs: Rätten och samhället

Tema: Introduktion till rättssystemet

Koppling till styrdokument

Centralt innehåll

Rättssystemets grunder och dess funktioner, olika typer av rättssystem, rättskällor, och rättens roll i samhället.

Betygskriterium (E)

Eleven kan beskriva rättssystemets grunder och det svenska rättssystemets funktion.

[Lgr 22, Rätten och samhället]

Lärarledda instruktioner

- 1. Introduktion till rättssystemet (10 min)**
 - Presentera de grundläggande begreppen inom rättssystemet.
 - Beskriv vad lagar är och deras syfte.
 - Diskutera skillnaden mellan civilrätt och straffrätt.
 - Gå igenom rättskällor som lagar, praxis, doktrin och sedvana.
- 2. Grupperar strategier (15 min)**
 - Dela in eleverna i grupper om 3-4.
 - Ge varje grupp ett exempel på en lag eller rättsfall att diskutera.
 - Be grupperna om att lista dessa vara klara att redovisa och diskutera.
- 3. Gruppredovisning (15 min)**
 - Låt varje grupp presentera sin lag eller sitt rättsfall och diskutera dess betydelse i samhället.
 - Ställ frågor för att uppmuntra andra elever att reflektera och ställa ytterligare frågor.
- 4. Avslutande diskussion (10 min)**
 - Sammanfatta lektionen genom att diskutera viktiga insikter som kommit fram under diskussionerna.
 - Presentera ett case där det svenska rättssystemet har påverkat samhällsfrågor.

Ämnesinnehåll

Här listas viktig kunskap och ämnesinnehåll som eleverna behöver känna till eller lära sig i undervisningen. Försök se till att allt nedan tas upp på lektionen eller följs upp på andra sätt.

- **Rättssystemets betydelse:** Hur rättssystemet formulerar regler och rättigheter, samt dess funktion i att säkerställa rättvisa och ordning.
- **Rättskällor:** Lär känna de olika typerna av rättskällor som lagar, förordningar, och rättspraxis och hur de tillämpas.
- **Rättsprocess:** En översikt av hur rättsprocesser fungerar och rollerna som olika aktörer har i en rättsak.
- **Skydd av individens rättigheter:** Betydelsen av hur rättssystemet skyddar individers rättigheter och skyldigheter.
- **Skillnader i rättssystem världen över:** En jämförelse mellan det svenska rättssystemet och andra rättssystem i världen.

Ordkollen

Ord	Förklaring	Etymologi
Lag	En regel som stiftas av en stat för att reglera beteende.	Kommer från latin "lex" som betyder "lag".
Rättsfall	Ett specifikt fall som har prövats i domstol och där en dom har meddelats.	Består av "rätt" och "fall"; "rätt" härstammar från fornsvenska.
Juridik	Läran om rätt och lagar.	Härstammar från latin "juris", som betyder "rätt".

Diskussionsfrågor

1. A. Vilken roll spelar lagarna i vårt samhälle, och hur påverkar de oss i vår vardag?
2. B. Vad skulle kunna hända om det inte fanns några lagar? Diskutera möjliga konsekvenser.
3. C. Hur kan vi säkerställa att lagarna skyddar individers rättigheter och inte bara gynnar vissa grupper i samhället?

Aktivitet

Eleverna delas in i grupper och får i uppdrag att skapa en presentation där de ska välja en specifik lag eller rättsfall och diskutera dess betydelse. Varje grupp ska beskriva lagens syfte, tillämplighet och eventuella samhällsförändringar som den har fört med sig. Aktiviteterna kan inbegripa skapande av visuella hjälpmedel, såsom affischer eller PowerPoint-

presentationer, vilket gör att de kan fullfölja uppgiften kreativt.

Exit-ticket

Fråga	Svar
Vad är syftet med ett rättssystem?	Att skapa ordning och säkerhet i samhället.
Nämn tre rättskällor.	Lagar, praxis, doktrin.
Vad menas med straffrätt?	Den del av rättssystemet som handlar om brott och straff.
Ge ett exempel på hur lagar påverkar samhället.	Lag om alkoholkonsumtion kan påverka hälsa och säkerhet.
Hur kan man ändra en lag?	Genom en lagstiftningsprocess i riksdagen.
Vilken betydelse har mänskliga rättigheter för rättssystemet?	De skyddar individens rättigheter mot övergrepp.
Vad är skillnaden mellan civilrätt och straffrätt?	Civilrätt handlar om privata tvister, straffrätt om brott.
Hur skulle samhälle se ut utan lagar?	En kaotisk miljö med osäkerhet och otrygghet.

Hemuppgift

Eleverna får i uppdrag att välja en specifik lag de är intresserade av och skriva en rapport där de förklarar lagens syfte, hur den infördes och dess påverkan på samhället. Rapporten ska vara 2-3 sidor lång och innehålla minst tre källor.

Citat

“Lag är människornas vilja.” – Aristoteles, 350 f.Kr. Detta citat sammanfattar vikten av att lagar är ett uttryck för samhällets gemensamma värderingar och normer. Det visar hur lagar skapas för att representera gemenskapens intressen.

Uppföljning

Uppge ett av nyckelorden så utför jag det:

- ☐ Word – Skapar ett dokument.
- ☐ PPT – Skapar en PPT.
- ➡ Nästa – Tar fram ytterligare en lektion.
- ☐ Hemuppgift – Utvecklar en hemuppgift för lektionen.

Tags: [Gymnasiet](#), [Lektion](#)